

* * *

Torej so vsa druga, iz nacionalnega sovrastva od strani „Straže“ in drugih slovenskih klerikalnih in liberalnih lističev izmišljena trdila podla in nesramna laž ter stremijo le za tem, da bi zamogli okrajni zastop ptujski pri že itak nahujskanem prebivalstvu se na zlobnejši način očrniti, ali sreča jim pač ni mila, kajti kar je storil okrajni odbor ptujski s svojim vzornim načelnikom gospodom Ornišom za prebivalstvo okraja, to pričajo vsa javna in občekoristna dela in to mu mora priznati tudi njegov največji sovražnik. Povsod se vidi gospodarski procvit in kulturna dviga, kamor se oko ozre. Ti ustudni napadi naperjeni pa so iz zgolj osebnega in nacionalnega sovrastva do okrajnega načelnika, ker uvidijo, da so, odkar je ta zastop v teh vzornih rokah, na celej črti popolnoma poraženi in ker uvidijo razloček med prejšnjim zaspanim in sedanjim obdelavlnim vodstvom okraja. In vrlenu in pridnemu pristojno prednost! Zapomnite si to, vi zagriženi mazači okrog „Straže“, „Gospodarja“ in „Slovenskega Naroda!“ Op. uredništva.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Imenovanje. C. kr. pravosodno ministerstvo je z odlokom z dne 2. t. m. imenovalo sodnijskega oficijala Friderika Pugmeister v Ptuj k kancliskem predstojniku pri c. kr. okrožni sodnji v Celju.

Tuj dežnik. Nekje na Dunaju ali med vožnjo iz Dunaja do Ljutomera zamenjal se je pomoti dežnik. Komur je ljubo, dobiti svoj dežnik z zlatim obročkom nazaj, naj se oglasi proti izročitvi zamenjenega dežnika v upravnstvu „Štajerca“.

Razdelitev tobaka. C. kr. okrajno finančno ravnateljstvo naznanja, da se bo na podlagi § 13 naredbe o tobačnih kartah tobak in tobačni izdelki razdelili po naslednjem ključu (na osebo in teden): Okraj Celje-Mozirje: 9 smodk, ali 27 cigaret, ali 1/4 zavojčka cigaretne tobaka, ali 1/2 zavojček navadnega tobaka; okraj Konjice: 6 smodk, 18 cigaret, 1/2 zavojčka cigaretne, 1 zavojček navadnega tobaka; okraj Sevnica: 9 smodk, 27 cigaret, 1/4 zavojčka cigaretne, 1/2 zavojček navadnega tobaka; okraj Marenberg: 6 smodk, 18 cigaret, 1/2 zavojčka cigaretne, 1 zavojček navadnega tobaka; okraj Maribor-St. Lenart: 12 smodk, 36 cigaret, 1 zavojček cigaretne, 2 zavojčka navadnega tobaka; okraj Šmarje: 6 smodk, 18 cigaret, 1/2 zavojčka cigaretne, 1 zavojček navadnega tobaka; okraj Čmurek: 6 smodk, 18 cigaret, 1/2 zavojčka cigaretne, 1 zavojček navadnega tobaka; okraj Ptuj-Ormož: 27 cigaret, 9 smodk, 1/4 zavojčka cigaretne, 1/2 zavojčka navadnega tobaka; okraj Radgona-Ljutomer: 27 cigaret, 9 smodk, 1/4 zavojčka cigaretne tobaka, 1/2 zavojček navadnega tobaka; okraj Brežice: 9 smodk, 27 cigaret, 1/4 zavojčka cigaretne, 1/2 zavojčka navadnega tobaka; okraj Rogatec: 9 smodk, 27 cigaret, 1/4 zavojčka cigaretne, 1/2 zavojčka navadnega tobaka; okraj Laško: 9 smodk, 27 cigaret, 1/4 zavojčka cigaretne, 1/2 zavojčka navadnega tobaka; okraj Slov. Bistrica: 6 smodk, 18 cigaret, 1/2 zavojčka cigaretne, 1 zavojček navadnega tobaka; okraj Slovenjgradec: 6 smodk, 18 cigaret, 1/2 zavojčka cigaretne, 1 zavojček navadnega tobaka. Ko bo prišlo več tobaka, se bo neenakost med okraji izenačila. Tobak se bo dobil v pondeljek, sredo in petek od 10. do 1. ure in od 4. do 7. ure. Izdaja tobačnih kart je le do dne 8. julija.

Razno.

Črevljarski pomočnik — kot župnik. V Theresienstadt-u (na Češkem) vršila se je pred kratkim sodnijska obravnava proti črevljarskemu pomočniku Viljemu Bittner

radi motenja vere in tativne. Bittner dezertiral je leta 1916 in klatil se je potem kot „gospod duhovnik“ in sčasoma tudi kot „gospod zdravnik“ okoli. Na svojem potovanju skozi Češko deželo prišel je tudi v kraj Nachod. Takoj podal se je v farovž, predstavil se tam kot pater Svoboda in ob enem prošil, ali bi mu bilo dovoljeno služiti sveto mašo, kakor mu to poklie predpisuje. Ker je bil gospod župnik nekam odpotoval, drugega mašnika ni bilo, dovolila mu je kuharica (!) mašo služiti. Drugi dan služil je res pater Svoboda mašo, pri čemur se je takoj ministrantoma čudno zdelo, da je ta „pater“ vedno le mrmral „dominus vobiscum.“ Pri darovanju zdelo se mu je premalo vina. Vprašal je ministranta, ali je še v zakristiji kaj vina, in ker ga tam ni bilo, poslal je ministranta v farovž; kuharica pa je odvrnila, da so imeli gospod župnik vedno dovolj z malim glažkom. S tem poročilom prišel je ministrant nazaj k altarju in maša se je nadaljevala pri čemur je pater nezadovoljno zdihoval „dominus vobiscum.“ Po maši se je pri patru še spovedovalo 14 žen in deklet in vsem je dal za „trošt“ nauk, da ljubezen in vse kar ima z njo dotiko ni greh, saj je sam ljubi Bog ustvaril dvojne ljudi. Po „božjem pravilu“ podal se je pater spet v zakristijo, odložil mašna oblačila, vkradel iz cerkvenega nabiralnika 47 kron in zginil. V Trautenu-u so ga pozneje vjeli in „pater Svoboda“ bil je obojen na 3 leta težke ječe. Bittner bil je v mladosti, ko se je učil črevljarstva tudi ministrant.

Koliko jajc oplodi petelin, ako porasti kokoš? Na to zanimivo vprašanje odgovorja v strokovnem listu kmetijske zbornice za Šlezko N. Weigtz sledeče: Kokoš dobi pri vsaki porastitvi od petelina mnogo semenskih nitik. Te nitke pa morajo prelezti skozi celo nesno ožino in še dalje. Ako premagajo razne težke zapreke (zatre jih lahko srečajoče jajce) in dospejo v neposredno bližino jajčnika, oplodijo se nerazviti rumenjaki, kakor hitro se loči od jajčnika, ki mu počasi nežna ovojnja kožica. Izkušnja uči, da ostanee semenske nitke še do 17. dne životorne. Pri goseh in purah se oplodi ves zaplodek, ako se enkrat uspešno poraščijo. Pri teh je življenska doba semenskih nitik najbrž še daljša.

Gospodarske stvari.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdico so letni in kramarski sejmi; sejmi z zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

- Dne 13. julija: Sv. Duh-Loče**, okr. Konjice; Brežice (svinjski sejem).
- Dne 14. julija: Dobl, okr. Graška okolica.
- Dne 15. julija: Dobl**, okr. Graška okolica; Zdole**, okr. Brežice; St. Georgen a. d. Stiefing**, okr. Wildon; Arvež (za drobno živino).
- Dne 16. julija: Dobja*, okr. Kozje; Radgona*; Ormož (svinjski sejem).
- Dne 17. julija: Sv. Filip**, okr. Kozje; Wettmannstätten**, okr. Deutschlandsberg; Muta**, okr. Marenberk; Sv. Ana na Krembergu*, okr. Čmurek; Maribor*; Imeno (svinjski sejem), okr. Kozje; Ptuj (svinjski sejem).
- Dne 18. julija: St. Lorenzen**, okr. Murau; Breg pri Ptuj (svinjski sejem).
- Dne 19. julija: Rogatec (svinjski sejem).
- Dne 20. julija: Peggau, okr. Frohnleiten; Waltersdorf**, okr. Hartberg; Wenigzell, okr. Vorau; Sv. Marjeta*, okr. Maribor; Sv. Marjeta na Dravskem polju*, okr. Maribor; Vitanje**, okr. Konjice; Brežice (svinjski sejem).
- Dne 22. julija: Buča-Vraska gora**, okr. Kozje; St. Georgen ob Judenburg*; Köflach, okr. Voitsberg; Orehovec, okr. Brežice; Ivnicca**, St. Magdalena, okr. Hartberg; Oberort, okr. Bruck; Wildon**; Oplotnica**, okr. Konjice; Sv. Helena*, okr. Šmarje pri Jelsah; Lambrecht*, okr. Neumarkt; Oberwölz**.
- Dne 23. julija: Mülln*, okr. Neumarkt; Ormož (svinjski sejem).

Dne 24. julija: Gützensdorf* okr. Oberzeiring; Ernož**, okr. Lipnica; Pöllau*, okr. Neumarkt; Imeno (svinjski sejem) okr. Kozje; Ptuj (svinjski sejem).

Kisli črviček ali kiseljak.

V času, ko trta cveti, opažamo, da objeda trini cvet neki mali črviček, ki je podoben onemu, ki ga najdemo v piškavem sadju. Ta črviček sprede trne cvetke v majhnih klobčičih in v njem razjeda cvetke. Črviček je ličinka (gosenica) malega nočnega metuljčka, ki ga imenujemo trtni zavijač. Ker ta črviček škoduje v času, ko spravljamo seno, ga imenujemo tudi semeni črviček. To je prvi rod trtnega zavijača.

Ko črviček dorase, se v bližini svojega zapredka, ali celo v njem, zabubi v majhno rjavo bubico; v drugi polovici meseca avgusta se izleže iz bube metuljček (veša) drugega rodu zavijača, leta v mraku in leže drobna jajčica na grozdne jagode. Iz teh se razvijajo enake črvički kakor v cvetju, ki navrtavajo grozdne jagode in se od njih rede. Navrtane (piškave) jagode gnijejo in vsled tega segnije, večkrat cel grozd. Če pa tudi grozd dočaka trgatve, ostane kisel. Vsled tega imenujemo črvička kiseljaka ali kislega črvička. To je drugi rod trtnega zavijača.

Živalca povzročata tedaj vinogradnikom precejšnjo škodo, zlasti če se zaredi v večjem številu. Posebno, če je ob cvetju hladno vreme, tako da trta počasi cveti, naredi črviček že v cvetju mnogo škode, še večjo pa v jeseni, ker je od prvega rodu črvičke dosti zalege.

Zato je treba, da že prvi rod kiseljaka, to je senene črvička, zatiramo z vso vnemo. Ko trta cveti, pregledimo vse grozdičke, in kjer najdemo kak zapredek ga s prstmi zmencamo, da črvička v njem zmekčamo. Imamo sicer še druga sredstva proti temu škodljivcu, ker jih pa v vojni težko dobimo, poslužujmo se le najbolj priproste. To delo lahko opravijo otroci, ki so s svojimi drobnimi prsti zanj še bolj pripravi kot pa odrasli.

V jeseni pa izbiramo piškave jagode in jih uničujemo, bodisi da sežgemo nabrane piškave jagode, ali da jih poparimo z vrelo vodo. Če tega ne storimo, zalaze se odrasle črvičke v razna skrivališča, kakor v špranje kolja, pod razpokano skorjo trte, v svržje, luknjice šparono in ščapov (reznikov), tam se zabubi, prezimi in nam drugo leto zopet škodo povzroča.

B. Skalic y v *Kmetovalcu*.

Vodilne cene za čebelno strd avstrijskega izvira.

C. kr. osrednja komisija za preskušanje cen je s sklepom z dne 29. maja 1918 razveljavila dosedaj veljavne vodilne cene za čebelno strd in je vnovič določila sledeče vodilne cene za čebelno strd avstrijskega izvira:

pri pridelovalcu od pridelovalnega kraja	pri prodaji	
	na debelo	na drobno
Izlučane strdi	K 16'—	K 17'70
Zmeč. in stisk. strdi	11'—	12'70
Izcejene strdi	8'—	9'70

Prodaja na debelo je prodaja trgovcem, prodaja na drobno je prodaja neposredno porabljalcem.

Ako prodaja pridelovalec neposredno porabljalcem, ima pravico zahtevati cene za nadrobno prodajo. Pri ceni za prodajo na debelo je pristojbina za porabo posode vračunjena.

Pri ceni za prodajo na drobno ni vračunjena posoda.

Nabiranje kopriv.

Zveza gospodarskih združenj se tudi letos peča z nabiranjem posušenih kopriv in opozarja na tozadevno okolico, ki se je lani razposlala vsem šolskim vodstvom in kmetijskim korporacijam. Zapužniki (vodje nabiralnic) naj se javijo pri Zvezi najkasneje do 1. julija t. l. Cena za posušena koprivna stebila znaša K 35— za 100 kg od železniške postaje. Primerno znatno zvišan cenam je Zveza tudi pripravljena, da plačuje vodjem nabiralnic ugodnejše provizije.

Prebivalstvu Štajerske!

Rok za podpisovanje 8. vojnega posojila se je na mnogokrat izraženo željo podaljšal do srede dne 17. julija 1918, opoldne.

Pozivljam prebivalstvo Štajerske, da v tem roku z nadaljnimi podpisovanji in zaključenjem vojnoposojilnih zavarovanj še zviša uspeh 8. vojnega posojila.

Proti sedanji druginji se je mogoče uspešno boriti le z zmanjšanjem obteka bankovcev.

Kdor torej razpolaga z gotovim denarjem in ga ne porabi za podpisovanje vojnega posojila, ne škoduje sebi s tem, da opusti najvarnejšo naložitev svojega denarja in izgubi visoke obresti vojnega posojila ampak tudi svojim sodržavljanom, ker s tem prispeva posredno k splošni druginji.

Podpisovalcu 8. vojnega posojila je dana ta posebna ugodnost, da bo država pri otuje-